

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
RAJABHAT UNIVERSITY

วารสารวิจัย ราชภัฏเชียงใหม่

ประจำปี ที่ 15 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2556-มีนาคม 2557

ISSN 1513-8410

CMRU

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

RAJABHAT CHIANGMAI RESEARCH JOURNAL

ประจำปี ที่ 15 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2556-มีนาคม 2557

ISSN 1513-8410

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย

อาจารย์ ดร.บังอร ฉัตรรุ่งเรือง

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ

รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุตา จามจุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดารวรรณ

รองศาสตราจารย์ธนกร ช้างน้อย

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตชล ผลารักษ์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ รัตนปนนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา เจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง

รองศาสตราจารย์สนธิ สัตโยภาส

อาจารย์ ดร.ศุภกฤษ เมธิโกพงษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงพยอม ชิตทอง

อาจารย์ ดร.จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกลีกร

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยบูรพา

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตชล ผลารักษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์คะทัศน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ

ดร.นายแพทย์ ชูสิน สีสพัทธ์กุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณทนี สันติกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน

อาจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.ขจร ตรีโสภณการ

นางณัฐธยาน์ บันเทา

นางสาวธาวินี อ่อนเป็ง

นางสาวศรัณญา ไชยวงศ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

โรงพยาบาลสารภี

Hong Kong Polytech University

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์/โทรสาร 0-5388-5950

คำนำ

FOREWORD

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม โดยรับตีพิมพ์บทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านการศึกษา ที่สามารถแสดงให้เห็นที่ประจักษ์ว่าสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่น อีกทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่ดีขึ้น รวมถึงแนวทางการสร้างความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน

บทความในวารสารฉบับนี้ ยังคงยึดหลักการในข้างต้นที่เน้นงานวิจัยเพื่อใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก โดยมีบทความจากคณาจารย์ นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ทั้งทางด้านการศึกษา เช่น การพัฒนาโรงเรียนบนพื้นที่สูง ด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น ระบบจัดการองค์ความรู้ดนตรีพื้นบ้านม้งคละ ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำและคุณภาพชีวิตริมฝั่งน้ำ ด้านการบริหารจัดการ เช่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์กร และด้านสุขภาพของคนในชุมชน เช่น การป้องกันโรคพยาธิไส้หม่า เป็นต้น ซึ่งบทความดังกล่าวยังได้รับการพิจารณาและการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

กองบรรณาธิการขอขอบคุณนักวิจัยเจ้าของบทความทุกท่านที่ได้ส่งบทความเข้ามารับการตีพิมพ์ในวารสาร และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและท้องถิ่นตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการของประเทศไทยต่อไป

บรรณาธิการ
วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

การป้องกันโรคพยาธิไส้หมานักเรียนระดับประถมศึกษาแบบมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครอง ในตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
โดย อัญชลี กีฬาแปง

5

15

การพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย
โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชัยณรงค์ กงแก้ว

สภาพปัญหาและการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงที่มีความขาดแคลน:
กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านอุ้มโละเหนือ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
โดย พิระยุทธ สุขสมบูรณ์

27

37

การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมใน
สถาบันอุดมศึกษา: การศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษา
สำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธโยธา

การใช้ประโยชน์แม่น้ำและคุณภาพชีวิต
ของประชาชนริมฝั่งแม่น้ำลี้ จังหวัดลำพูน
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ ใจเตี้ย และคณะ

51

59

การพัฒนาระบบจัดการองค์ความรู้ดนตรีพื้นบ้านมังคละในพื้นที่
ภาคเหนือตอนล่าง เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย
โดยใช้ออนไลน์และวิกิพีเดียเชิงความหมาย
โดย ปราโมทย์ สิริธิจักร และวิไลวรรณ แสนชนะ

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
โดย ศิริสุข นาคะเสนีย์

73

85

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
โดย รองศาสตราจารย์พิทยาภรณ์ มานะจุติ

97

บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์
ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒน์ ภูวทิศ

109

ความทุกข์ทางใจในบริบทพุทธธรรม
โดย ตะวัน วาทกิจ

123

รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ
โดย ปกรณ์ มหากันธา

137

การศึกษาการพยากรณ์กับการให้คำปรึกษาเชิงพุทธ
เพื่อบำบัดความเครียดของผู้มารับบริการจากสมาคมโรคภาคเหนือ
โดย สาคร สังฆะณา

147

A STUDY OF NURSING TEAMWORK FOR CRITICALLY ILL PATIENTS :
A CASE STUDY OF NEUROSURGERY AND TRAUMATIC WARD,
GOVERNMENT HOSPITAL IN BANGKOK

Assistant Professor Dr.Warakorn Suprirakorn
Police Lieutenant Colonel Dr.Kantita Sriipa

บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์

ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ETHICAL ROLES OF JOURNALISTS TO REPORT IN
FRONT PAGE OF THAI DAILY NEWSPAPER

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒน์ ภูวทิศ

ประจำปี ที่ 15 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2556-มีนาคม 2557

Chiangmai
Rajabhat
University

บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ETHICAL ROLES OF JOURNALISTS TO REPORT IN FRONT PAGE OF THAI DAILY NEWSPAPER

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒณี ภูวทิศ*

บทคัดย่อ

การวิจัยมุ่งศึกษาบทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มูลเหตุที่ทำให้นักหนังสือพิมพ์ละเมิดจริยธรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่ทำงานในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่จำหน่ายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 167 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัยพบว่าบทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งอยู่ในระดับสูง พิจารณารายด้านพบว่า การนำเสนอคำบรรยายได้ภาพมากที่สุด รองลงมาคือ การนำเสนอรายงานพิเศษ การนำเสนอเนื้อหาข่าว การนำเสนอความน่าเชื่อถือ และการนำเสนอภาพข่าว ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน และประเภทของหนังสือพิมพ์ที่มีความแตกต่าง ไม่ทำให้บทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งแตกต่างกัน มูลเหตุสำคัญที่ทำให้นักหนังสือพิมพ์ละเมิดจริยธรรมทางวิชาชีพคือ นโยบายการนำเสนอข่าว ยอดขายของหนังสือพิมพ์ โฆษณาที่ลงในหนังสือพิมพ์ ภาวะด้านเศรษฐกิจของนักหนังสือพิมพ์ และความไม่เข้มงวดของข้อบังคับทางจริยธรรมวิชาชีพ

คำสำคัญ: บทบาทเชิงจริยธรรม, นักหนังสือพิมพ์, รายงานข่าวสารหน้าหนึ่ง, หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ABSTRACT

This quantitative research aims to investigate the ethical role of journalist to report in front page of Thai daily newspaper. Moreover, the study examined motivations that move journalists to break the code. The sample in this research is 167 journalists who work in Thai daily newspaper that distributed in Bangkok. The questionnaire is used to collect data which are analyzed frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent sample t-test, One-way Analysis of Variance. The research result revealed that ethical role of journalists to report in front page of Thai daily newspaper reporting had high performance. The first five aspects that showed journalist's high morality were photo captions, scoops or special reports, news contents, lead, news photo, respectively. The result of hypothesis testing found that journalists with the different gender, ages, education, work's experience and type of newspaper have not

* คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

different report in front page of Thai daily newspaper. There were five factors that tempted journalists to break the code of ethics. Those are the organization's policy, circulation, sponsorship, personal economic status, and non-strictness of the code of ethics

Keywords: Ethical roles, Journalists, News reporting, Front Page, Thai daily newspaper

บทนำ

ในยุคดิจิทัลเทคโนโลยีการสื่อสารมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การกิจสำคัญของสื่อมวลชนคือการรายงานข่าวสารไม่เว้นแม้สื่อที่เก่าแก่อย่างหนังสือพิมพ์ก็ยังคงปฏิบัติบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสารเพื่อผู้รับสารนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ดังที่นัทธิหทัย อุบล (2552: 5) กล่าวว่า “หนังสือพิมพ์” ถือเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทอย่างมากในการรายงานเหตุการณ์ได้อย่างล้าลึก กว้างขวาง ทำให้ผู้อ่านได้รับข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วน รวดเร็ว ส่งผลให้นักหนังสือพิมพ์ในฐานะผู้รายงานข่าวสารต้องตระหนักถึงการปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ภายใต้ความรับผิดชอบต่อผู้อ่านและสังคม ทำให้หนังสือพิมพ์สามารถสร้างอิทธิพลทางความคิดแก่ผู้รับสารจากการรายงานข่าวสารและการแสดงความคิดเห็นได้ ซึ่งเดอร์ฟอว์และเดนนิส (Defleur and Dennis, 1996: 347) กล่าวว่า หากสื่อมวลชนมีการหลั่งไหลของข่าวสารอย่างต่อเนื่องก็ย่อมสามารถสร้างอิทธิพลทางความคิดที่ฝังลึกและหล่อหลอมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลด้านความเชื่อมั่น เจตคติ อารมณ์ และพฤติกรรมของผู้รับสารที่เป็นปัจเจกชน (individual)

แต่ช่วงหลายปีที่ผ่านมาจะพบว่านักหนังสือพิมพ์ผู้รายงานข่าวสารได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ถึงจริยธรรมอยู่บ่อยครั้งทั้งด้านการรายงานข่าวสารที่ผิดจากข้อเท็จจริง บิดเบือน มือคด หลั่งล้าสิทธิของบุคคล ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของผู้สื่อข่าว ตลอดจนการนำเสนอข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชน โดยเฉพาะการนำเสนอข้อความพาดหัวข่าวที่มีลักษณะหมิ่นประมาทหรือเกินจริง ภาพข่าวส่วนตัวในทางอนาจารของบุคคลทั่วไปและบุคคลสาธารณะที่ปรากฏในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ แม้ว่าจะอ้างว่าเป็นการแสดงถึงความตกต่ำทางศีลธรรมของสังคมก็ตาม แต่ในความจริงการเผยแพร่ข้อความหรือภาพดังกล่าว ถือเป็นปัญหาด้านจริยธรรมวิชาชีพที่มีสาเหตุสำคัญจาก “ธุรกิจ” เพียงเพื่อหวังสร้างความดึงดูดใจผู้อ่านซื้อหนังสือพิมพ์เท่านั้นโดยไม่หวั่นว่าจะสร้างความเสียหายต่อผู้ที่ตกเป็นข่าว ความเสื่อมเสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือขององค์กรแต่อย่างใด

แม้ว่าหนังสือพิมพ์จะต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อแข่งขันกันเชิงการค้าในฐานะสถาบันธุรกิจเอกชนที่ต้องแสวงหากำไร เพื่อให้องค์กรอยู่รอดก็ตาม แต่หนังสือพิมพ์ก็ต้องไม่ละทิ้งความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสารอย่างมีจริยธรรมตามที่สังคมคาดหวังไว้ ทั้งนี้ตามหลักการสำคัญของทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมระบุว่า “สื่อจะต้องปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพของตนเอง” (McQuail, 1992: 116) ยิ่งกว่านั้นหนังสือพิมพ์ก็ถือเป็น “สินค้า” ชนิดหนึ่ง ที่ไม่ใช่สินค้าธรรมดา หากเป็นสินค้าที่กระทบถึงความรอบรู้และภูมิปัญญาของผู้อ่าน จึงเป็นความเหมาะสมที่จะต้องใช้จริยธรรมมาเป็นเครื่องกำกับ (สุภา ศิริमानนท์, 2530: 13)

เธอดอร์ พีเตอร์สัน (Theodore Peterson) ได้รวบรวมข้อวิพากษ์วิจารณ์หนังสือพิมพ์ในช่วงศตวรรษที่ 20 ไว้ดังนี้ คือ 1) ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของตนเองโดยเจ้าของหนังสือพิมพ์เผยแพร่ความคิดเห็นต่างๆ ของตนเองโดยเฉพาะเรื่องการเมืองและเศรษฐกิจโดยพยายามหักล้างความคิดอื่นๆ ที่ขัดแย้งกับตน 2) ตกอยู่ใต้อิทธิพลของวงการธุรกิจใหญ่ๆ และในบางกรณีก็ยอมให้ผู้โฆษณาควบคุมนโยบายและเนื้อหาของตนเอง 3) ขัดขวางการเปลี่ยนแปลงของสังคม 4) มักสนใจกับเรื่องฉาวโฉ่และตื่นตื่นหวาดเสียวมากกว่าเรื่องที่สำคัญที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่วนความบันเทิงก็ขาดเนื้อหาที่เป็นสาระ 5) หลั่งละเมิดเรื่องเรื่องส่วนตัวของปัจเจกชนโดยปราศจากเหตุผลอันยุติธรรม และ 6) ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของชนชั้นหนึ่งทางสังคมและเศรษฐกิจที่เรียกว่า ชนชั้นธุรกิจและผู้ประกอบการใหม่ ทำให้เกิดอันตรายแก่ตลาดเสรีภาพแห่งความคิดเห็นที่หลากหลาย (อ้างถึงใน Schrmuhl, 1984: 40-41)

อาร์ดา เทิดธรรมคุณ (2544: 2) กล่าวถึงข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นผู้สื่อข่าวในสหรัฐอเมริกาของศูนย์วิจัยพีว (The Pew Research Center) ปี ค.ศ.1999 พบว่า วิชาชีพสื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์มากขึ้นโดยเฉพาะคุณภาพข่าว เช่น การรายงานข่าวบิดเบือนข้อเท็จจริง การนำเสนอที่คาบเกี่ยวระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น พร้อมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าการรายงานข่าวทุกวันนี้เต็มไปด้วยความจริงที่บิดเบือนและการทำงานอย่างลวกๆ สื่อไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของการเป็น “สุนัขเฝ้าบ้าน” ได้อย่างเต็มที่ โดยผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการต่างยอมรับว่า การทำกำไรที่เติบโตขึ้นและความกดดันทางธุรกิจกระทบต่อคุณภาพในการรายงานข่าว ทั้งนี้รวมถึงสื่อมวลชนไทยก็เช่นกัน ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หนังสือพิมพ์มีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากได้รับความคาดหวังจากสังคมว่าคือตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนสังคม อีกทั้งหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีหลักฐาน ราคาไม่แพง สามารถรายงานข่าวได้ละเอียด แต่ขณะเดียวกันหนังสือพิมพ์ก็มักถูกตั้งคำถามในเรื่องของความรับผิดชอบด้วยเช่นกัน

จากสภาพการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาบทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มุลเหตุการละเมิดจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรวิชาชีพหนังสือพิมพ์เพื่อนำไปพัฒนาและส่งเสริมให้นักหนังสือพิมพ์ในฐานะฐานันดรที่ 4 ของสังคม ปฏิบัติหน้าที่ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทเชิงจริยธรรมทางวิชาชีพนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางลักษณะประชากรของนักหนังสือพิมพ์ต่อบทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
3. เพื่อศึกษาเหตุผลเหตุจูงใจของนักหนังสือพิมพ์ต่อการละเมิดจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. บทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของนักหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูง
2. นักหนังสือพิมพ์เพศชายและเพศหญิงมีบทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งแตกต่างกัน
3. นักหนังสือพิมพ์ที่มีอายุและการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งแตกต่างกัน
4. นักหนังสือพิมพ์ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันจะมีบทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งแตกต่างกัน
5. นักหนังสือพิมพ์ที่สังกัดประเภทของหนังสือพิมพ์แตกต่างกันจะมีบทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงระดับบทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของนักหนังสือพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
2. ทราบถึงมูลเหตุจูงใจในการละเมิดจริยธรรมและแนวทางการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การปฏิบัติหน้าที่ในทุกอาชีพไม่ว่าจะด้านใดก็ตามแต่สื่อมวลชนอย่างหนังสือพิมพ์ก็ต้องมีหลักปฏิบัติอันดีเพื่อทำงานด้วยความรับผิดชอบซึ่งเรียกว่า “จริยธรรมทางวิชาชีพ” (Code of ethics) เมื่อมนุษย์สามารถแยกแยะว่าสิ่งใดดีควรทำ หรือสิ่งใดชั่วควรละเว้น (ประภาศรี สีหอำไพ, 2540: 20) แสดงว่ามีจริยธรรมในตนเอง เมื่อมาประกอบอาชีพ ก็สามารถทำงานร่วมกันด้วยความสงบสุข โดยแต่ละบุคคลจะอาศัยมาตรฐานความประพฤติของคนในสังคมมาเป็นเกณฑ์เพื่อพัฒนาเป็นความประพฤติของตนเอง (โชคดี จันทวงศ์, 2544: 35-36) ทั้งนี้จอห์น ซี เมอร์ริล (John C. Merrill, 1994: 26) เสนอแนวคิดจริยธรรมของอริสโตเติล ที่ผู้สื่อข่าวควรยึดเป็นหลักคือ “Golden Mean” ซึ่งสุกัญญา สุตบรรทัด และคณะ (2537: 2) อธิบายว่า การตัดสินใจว่าสิ่งใดเป็นสิ่งดีหรือไม่ดีนั้น บุคคลย่อมหลีกเลี่ยงความประพฤติที่สุ่ตรงจนนายทวนผู้ชำนาญย่อมรู้วิธีการพุ่งทวนออกไปสู่เป้าหมายอย่างแม่นยำ โดยการวางมือในจุดที่เหมาะสมที่สุดของด้ามทวน ซึ่งหมายถึงจุดใดจุดหนึ่งที่ตรงกลางระหว่างความสุ่ตรงของปลายทวนและคมทวน รวมทั้งขยพล สุทธิโยธิน และกิตติชัย อินทร์นุรักษ์ (2549: 17) อธิบายแนวคิดการตัดสินใจทางจริยธรรมวิชาชีพในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนไว้ 3 ลักษณะคือ 1) การคำนึงถึงบุคคลเป็นหลัก (People-oriented) เป็นการตัดสินใจจะนำเสนอข่าวสารหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับสารเป็นสำคัญ ทั้งนี้สื่อมวลชนใช้ความรู้สึกของตนเองซึ่งเป็นอัตวิสัย (subjective) หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสร้างความเสียหายก็จะหลีกเลี่ยงในการนำเสนอข่าวนั้น 2) การคำนึงถึงเหตุการณ์เป็นหลัก (Event-oriented) เป็นการตัดสินใจที่ยึดถือข้อเท็จจริงของเหตุการณ์เป็นหลัก โดยนำเสนอตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแม้ว่าจะส่งผลกระทบต่อผู้รับสารบ้างจำเป็นต้องรายงานตามข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลาง (objective) โดยไม่นำอารมณ์ความรู้สึกเข้าไปเกี่ยวข้อง และ 3) การคำนึงถึงธุรกิจเป็นหลัก (Business-oriented) เป็นการตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทางธุรกิจเป็นหลัก ยิ่งกว่าผลกระทบที่จะเกิดกับผู้รับสารและความเป็นจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ แซนด์แมน และคณะ (Sandman, P. and groups, 1977: 21-96) และชแรมม์ (Schramm, W., 1973: 116-140) กล่าวถึงกลไกสังคมสำคัญ 3 ประการที่สนับสนุนและกระตุ้นการทำงานของสื่อมวลชนให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบคือ 1) รัฐบาลและกฎหมายระเบียบที่ออกมาควบคุมการทำงานสื่อ 2) สมาคมสื่อมวลชนที่ร่วมกันจัดตั้งเพื่อควบคุมการทำงานกันเอง (Self-control) ของสื่อ และ 3) ผู้รับสารซึ่งบริโภคข่าวย่อมสามารถกระตุ้นให้สื่อมวลชนเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์มากกว่าเรื่องที่ไร้อารมณ์ อย่างไรก็ตาม แม้สื่อมวลชนจะได้รับประกันเรื่องสิทธิเสรีภาพ แต่ก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้บริโภค ชุมชน สังคม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (กาญจนา แก้วเทพ, 2554: 94) ขณะที่แม็คควอล (McQuail, D, 1992: 116-118) อธิบายหน้าที่ของสื่อมวลชนตามทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมว่าต้องนำเสนอข่าวสารตามข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลาย ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักจรรยาบรรณและมาตรฐานทางวิชาชีพ ทั้งนี้เพราะสื่อมวลชนในสังคมเสรีจะต้องไม่ถูกจำกัดเสรีภาพจากรัฐแต่จะปฏิบัติหน้าที่ตามครรลองของสังคมโดยการแสดงออกทางความคิดเห็นเพื่อเรียกร้องประโยชน์ส่วนรวมแทนสาธารณชนผู้อ่าน เช่นเดียวกับกลุ่มบุคคลหรือองค์กรในสังคม (McQuail, D, 2005: 161-169) แม้ว่าในความเป็นจริงจะพบปัญหาทางจริยธรรมหลายประการ เช่น วิธีการหาข่าวที่ไม่เหมาะสม ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การลอบถ่ายเอกสารข้อมูลส่วนบุคคล การนำเสนอพาดหัวข่าว ความน่าเชื่อถือ ภาพข่าว ที่หิวโหวกินจริงตลอดจนการสอดแทรกความรู้สึกส่วนตัวและความคิดเห็นลงไปในเรื่องข่าว (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ, 2542: 85)

บทบาทหน้าที่ของบุคคลในสังคมเกิดจากการเรียนรู้จากวัฒนธรรมที่ตนเองอาศัยอยู่ สามารถแบ่งบทบาทของบุคคลตามที่สังคมกำหนดและคาดหวัง โดยการถูกกำหนดให้เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความคาดหวังของผู้ร่วมงาน เช่น สื่อมวลชนต้องมีบทบาทหน้าที่รายงานข่าวสาร มีความประพฤติดีมีคุณธรรมและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยคาดหวังว่าจะรายงานข่าวสารตามความเป็นจริง ปราศจากอคติและวิพากษ์วิจารณ์อย่างเป็นเที่ยงธรรม (Hunt, 1980: 215; วรากรณ์ เจริญพานิช, 2544: 19-20) ดังนั้นนักหนังสือพิมพ์ไม่ว่าจะดำรงบทบาทใดในสังคม ย่อมมีภาระหน้าที่ต่อผู้รับสารเพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคม ขณะเดียวกันจำเป็นต้องมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกอย่างเพียงพอและมีความรับผิดชอบควบคู่กันไปด้วย (นาคยา ศรีดี, 2544: 22)

หน้าที่หนึ่งของหนังสือพิมพ์ถือเป็นจุดขายและแสดงลักษณะเฉพาะของหนังสือพิมพ์ เนื่องจากทำให้ผู้อ่านทราบว่าภายในมีเนื้อหาที่น่าสนใจอย่างไรอันเป็นกลยุทธ์การตลาดอีกทางหนึ่ง หน้าที่หนึ่งประกอบด้วย พาดหัวข่าว ความน่าเชื่อถือ ข่าว ภาพข่าว คำบรรยายใต้ภาพ รายงานพิเศษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และนโยบายของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ (สศศรี เผ่าอินจันทร์, 2542)

ขณะที่การเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้กลุ่มทุนสื่อมวลชนมีบทบาทในการจัดระเบียบสื่อมวลชนระหว่างประเทศ จนเกิดกระบวนการแปรรูปข่าวสารเป็นสินค้าที่เรียกว่า Commodification ซึ่งจอร์จ ริดเดอร์ ได้นำแนวคิดกระบวนการทำให้ทันสมัย (Modernization) ของแมกซ์ เว็บบอร์ (Max Webber) มาประยุกต์จนเกิดแนวคิดที่เรียกว่า กระบวนการแมคโดนัลด์ไนซ์ (McDonaldization) หรือแมกเจอร์นัลไลซ์ เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีหลักการสำคัญ 4 ประการคือ 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักการคำนวณได้ 3) หลักการคาดการณ์ได้ และ 4) หลักการควบคุม เพื่อให้การบริหารธุรกิจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (กองบรรณาธิการ มติชน, 2548: 5)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากรคือนักหนังสือพิมพ์ที่ทำงานหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในเขตกรุงเทพมหานคร คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเป็นผู้สื่อข่าวผู้เรียบเรียงข่าว และบรรณาธิการ ที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไป และสังกัดอยู่ในหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ จำนวน 13 ฉบับ ฉบับละ 15 คน รวมทั้งหมด 195 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด จำนวน 3 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการปฏิบัติบทบาทในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่ง มูลเหตุการละเมิดจริยธรรม จำนวน 94 ข้อ หลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่ามีเพียง 167 ชุดที่สามารถนำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติได้ โดยใช้สถิติเชิงบรรยายได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอ้างอิงเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยค่าทดสอบที (t-test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA)

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างพบว่าเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.3 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 43.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.5 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 87.4 สังกัดหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 58.7 และสังกัดหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ คิดเป็นร้อยละ 41.3 มีตำแหน่งเป็นผู้สื่อข่าว คิดเป็นร้อยละ 58.1 หัวหน้าข่าว คิดเป็นร้อยละ 15.0 ผู้เรียบเรียงข่าว คิดเป็นร้อยละ 10.2 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 12 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.5 มีประสบการณ์ 9-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.7

บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำเสนอคำบรรยายได้ภาพ รองลงมาคือ การนำเสนอสรุปพิเศษหรือรายงานพิเศษ การนำเสนอเนื้อหาข่าว การเสนอความน่าเชื่อถือ และการนำเสนอภาพข่าว (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยโดยรวมและรายด้าน

บทบาทเชิงจริยธรรม	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
ด้านการนำเสนอภาพหัวข่าว	3.68	0.56	สูง
ด้านการนำเสนอความน่าเชื่อถือ	3.87	0.60	สูง
ด้านการนำเสนอเนื้อหาข่าว	4.00	0.60	สูง
ด้านการนำเสนอภาพข่าว	3.79	0.75	สูง
ด้านการนำเสนอคำบรรยายได้ภาพ	4.14	0.66	สูง
ด้านการนำเสนอสรุปพิเศษ	4.01	0.58	สูง
รวม	3.91	0.56	สูง

เมื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ และประเภทของหนังสือพิมพ์ที่สังกัด ไม่พบความแตกต่างตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบค่า $t = 0.528$ ค่า $Sig = 0.598$, $df = 165$ $p > 0.05$ ข้อที่ 3 พบค่า $F = 1.936$ ค่า $Sig = 0.91$ และค่า $F = 1.603$ ค่า $Sig = 0.191$ ข้อที่ 4 พบค่า $F = 1.6040$ ค่า $Sig = 0.176$ และข้อที่ 5 พบค่า $t = 0.683$ ค่า $Sig = 0.496$ ทั้งนี้จะพบว่าทุกข้อมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ ประเภทของหนังสือพิมพ์ที่สังกัดของนักหนังสือพิมพ์ไม่มีผลต่อบทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่ง (ดังตารางที่ 2 ถึง ตารางที่ 5)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำแนกตามตัวแปรเพศ (N = 167)

เพศของนักหนังสือพิมพ์	บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย				
	N	Mean	S.D.	t	Sig
หญิง	73	3.88	0.549	0.528	0.598
ชาย	94	3.93	0.583		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำแนกตามตัวแปรอายุและการศึกษา

ตัวแปร	แหล่งแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
อายุ	ภายในกลุ่ม	5	3.074	0.615	1.936	0.91
	ระหว่างกลุ่ม	162	49.785		0.317	
	รวม	167	52.859			
การศึกษา	ภายในกลุ่ม	5	1.531	0.510	1.603	0.191
	ระหว่างกลุ่ม	162	51.569	0.318		
	รวม	167	53.100			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย				
	N	Mean	S.D.	F	Sig
ประสบการณ์น้อยกว่า 3 ปี	23	3.82	0.56	1.6040	0.176
ประสบการณ์ระหว่าง 3-6 ปี	17	3.68	0.51		
ประสบการณ์ระหว่าง 6-9 ปี	28	3.84	0.63		
ประสบการณ์ระหว่าง 9-12 ปี	43	4.02	0.52		
ประสบการณ์มากกว่า 12 ปี	56	3.98	0.56		
รวม	167	3.91	0.56		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำแนกตามประเภทของหนังสือพิมพ์

ประเภทของหนังสือพิมพ์	บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย				
	N	Mean	S.D.	t	Sig
หนังสือพิมพ์ประชาชน	69	3.95	0.56	0.683	0.496
หนังสือพิมพ์คุณภาพ	98	3.89	0.57		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

มูลเหตุจูงใจที่ทำให้นักหนังสือพิมพ์ละเมิดจริยธรรมในการนำเสนอข่าวสารหน้าหนึ่ง พบว่านโยบายการนำเสนอข่าว ยอดขายของหนังสือพิมพ์ โฆษณาที่ลงในหนังสือพิมพ์ ภาวะด้านเศรษฐกิจของนักหนังสือพิมพ์ และความไม่เข้มงวดของข้อบังคับทางจริยธรรมทางวิชาชีพ (ดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 มูลเหตุจูงใจที่ทำให้นักหนังสือพิมพ์ละเมิดจริยธรรมทางวิชาชีพในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่ง

มูลเหตุจูงใจในการละเมิดจริยธรรม	จำนวน	ร้อยละ
นโยบายการนำเสนอข่าว	78	46.7
ยอดขายของหนังสือพิมพ์	27	16.2
โฆษณาที่ลงในหนังสือพิมพ์	12	7.2
ภาวะด้านเศรษฐกิจของผู้สื่อข่าว	12	7.2
ความไม่เข้มงวดของข้อบังคับทางจริยธรรมทางวิชาชีพ	12	7.2
อามิสสินจ้างจากแหล่งข่าว	9	5.3
กระบวนการพิมพ์ผิดพลาด	7	4.2
การประเมินผลการทำงานของสื่อข่าว	4	2.4
สามัญสำนึก	3	1.8
การตัดสินใจของหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง	1	0.6
อื่นๆ (ความเข้าใจผิดของผู้สื่อข่าว, ผลประโยชน์ขององค์กร)	2	1.2
รวม	167	100.00

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อทดสอบสมมติฐานด้านเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่า นักหนังสือพิมพ์ปฏิบัติหน้าที่ตามที่สังคมกำหนดและคาดหวังโดยปัจจัยส่วนบุคคลไม่ได้ส่งผลต่อการทำงานสอดคล้องกับแนวคิดของฮันท์ (Hunt, 1980: 215); วราภรณ์ เจริญพานิช (2544: 19-20) และแม็คควอล (McQuail, 1992: 116-118; McQuail, 2005: 161-1) ที่กล่าวว่าพันธกิจของสื่อมวลชนที่มีต่อสังคมว่าต้องนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา เคารพสิทธิส่วนบุคคล เป็นเวทีแห่งการแสดงความคิดเห็น สาธารณะตลอดจนปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาชีพอย่างเคร่งครัด (กาญจนา แก้วเทพ, 2554: 94) ขณะที่แซนด์แมนกับคณะ (Sandman and group, 1977: 21-96) และ แชมม (1973: 116-140) ระบุว่า รัฐบาล สมาคมวิชาชีพและสาธารณชนเป็นกลไกสังคมที่สำคัญในการสนับสนุนและกระตุ้นให้สื่อมวลชนปฏิบัติหน้าที่อย่างรับผิดชอบโดยเฉพาะการควบคุมตนเอง ทั้งนี้สื่อเลือกใช้แนวคิดคำนึงถึงบุคคลเป็นหลัก โดยพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้รับสารเป็นสำคัญ หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสร้างความเสียหายก็จะหลีกเลี่ยงในการนำเสนอข่าวนั้น (ชยพล สุทธิโยธิน และกิตติชัย อินทร์นุรักษ์, 2549: 17) ขณะเดียวกันก็พบว่า ปัญหาจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ เช่น การรายงานข่าวเกินจริง ชี้นำ คลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล สอดคล้องกับสิริทิพย์ ชื่นสุวรรณ (2542) ชื่นกมล สุวรรณโชติ (2540) ซึ่งศึกษาเรื่อง “แนวคิดของกลุ่มบุคคลในภาครัฐภาควิชาชีพและภาคประชาชนเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์” พบว่า การบิดเบือนข่าวสารของหนังสือพิมพ์เป็นปัญหาที่เข้าข่ายผิดกฎหมายและยังมีผลต่อสังคม และนพวรรณ บุขหมั่น (2545) วิจัยเรื่อง “คดีหมิ่นประมาทกับปัญหาในกระบวนการทำข่าวของหนังสือพิมพ์” ระบุว่า การนำเสนอข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์เข้าข่ายหมิ่นประมาทโดยนำเสนอเนื้อหาผิดจากข้อเท็จจริงและการนำเสนอข่าวลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ส่วนมูลเหตุจูงใจในการละเมิดจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์พบว่า นโยบายในการนำเสนอข่าว ยอดขายของหนังสือพิมพ์ โฆษณาที่ลงในหนังสือพิมพ์ ภาวะทางเศรษฐกิจของผู้สื่อข่าวและความไม่เข้มงวดของข้อบังคับทางจริยธรรมทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดแม็กเจอร์นัลลิซึม ของจอร์จ ริดเดอร์ (กองบรรณาธิการมติชน, 2548: 5) ที่กล่าวว่า เมื่อข่าวสาร แปรสภาพเป็นสินค้า อันเป็นผลมาจากการเติบโตใหญ่ของตลาดทุนนิยม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ กลุ่มทุนสื่อสารมวลชนมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจและสังคมซึ่งถูกครอบงำด้วยกระบวนการความมีเหตุผลที่มุ่งเน้น หลักการบริหารจัดการธุรกิจสื่อมวลชน 4 ประการคือ 1) ประสิทธิภาพ 2) การคำนวณได้ 3) คาดการณ์ได้ และ 4) การควบคุม โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ ทำให้หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับประเด็นประสิทธิภาพที่พยายามผลิต สินค้าเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้อ่านในลักษณะวารสารศาสตร์ผู้บริโภค ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญด้านธุรกิจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการนำเสนอข่าว อันเป็นสาเหตุประการหนึ่งของการละเมิดจริยธรรมวิชาชีพของนักหนังสือพิมพ์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเก็บข้อมูลกับสื่อมวลชนแขนงอื่นๆ ด้วย เช่น วิทยูกระจายเสียง และวิทยูโทรทัศน์ สื่อใหม่ เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบบทบาทเชิงจริยธรรมในการรายงานข่าวสารว่าแตกต่างกันอย่างไร
2. ก่อนจะรับบุคคลเข้าทำงานควรจัดปฐมนิเทศหรืออบรมเชิงปฏิบัติการมากกว่าเชิงทฤษฎีแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจพร้อมกับตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมยิ่งขึ้น
3. ควรมีการออกใบอนุญาตผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน เมื่อกระทำผิดก็สามารถยึดคืนได้
4. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำหน้าที่วินิจฉัยและการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของสื่อหนังสือพิมพ์ ร่วมกับองค์กรอิสระทางวิชาชีพ

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชน. 2548. สื่อมวลชนสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและท้าทาย Mc Journalism ภายใต้ระบบทักษิณาธิปไตย. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2554. สื่อมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์. ชยพล สุทธิโยธิน และกิตติชัย อินทร์นุรักษ์. 2549. จริยธรรมสื่อมวลชน. ใน กฎหมายและจริยธรรมด้านนิเทศศาสตร์. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชื่นกมล สุวรรณโชติ. 2540. แนวคิดของกลุ่มบุคคลในภาครัฐ ภาควิชาชีพและภาคประชาชนเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชคดี จันทวงศ์. 2544. ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน เหตุผลเชิงจริยธรรมในการทำงาน: กรณีศึกษาร้านค้าเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นพวรรณ บุษหมั่น. 2545. คติหมิ่นประมาทกับปัญหาในกระบวนการทำข่าวของหนังสือพิมพ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา ศรีดี. 2544. การพิทักษ์สิทธิทางเพศของสตรีกับปัญหาการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นัทธ์หทัย อุบล. 2552. **แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการคิดวิเคราะห์กับการรู้เท่าทันสื่อหนังสือพิมพ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท** ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภาศรี สีหอำไพ. 2540. **พื้นฐานทางศาสนาและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- วรารณ เจริญพานิช. 2544. **ทัศนะและพฤติกรรมการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนในกรณีการเลือกตั้ง ส.ส. 2544: กรณีการหาเสียงในระบบห้วคะแนน. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- สดศรี เผ่าอินจันทร์. 2542. **การออกแบบหน้าหนังสือพิมพ์. นครราชสีมา: โคราซพรีนติ้ง.**
- สิริทิพย์ ชันสุวรรณ. 2542. **งานหนังสือพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อีรพงค์การพิมพ์.**
- สุกัญญา สดบรรทัด และคณะ. 2537. **กรณีศึกษาเพื่อการเรียนการสอนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสื่อมวลชนไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- สุภา ศิริมานนท์. 2530. **จริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ปจำกัด.**
- อารดา เทอดธรรมคุณ. 2544. **ความตระหนักของผู้สื่อข่าวต่อจริยธรรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท** ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- DeFleur, M. L. and Dennis, E.F. 1996. **Understanding Mass Communication. 6th ed.** Boston: Houghton Mifflin Company.
- Hunt, G. T. 1980. **Communication Skills in the Organization.** Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- McQuail, D. 1992. **Mass Communication Theory: An Introduction. 2nd ed.** London: Sage Publications Inc.
- _____. 2005. **McQuail's Mass Communication Theory. 5th ed.** London: Sage Publications Inc.
- Merrill, J. C. 1994. **Legacy of Wisdom: Great Thinkers and Journalism.** Iowa: Iowa State University Press.
- Sandman, P. M., Rubin, D.M.& Sachsman, D.B. 1977. **Media Casebook an Introduction Reader In American Mass Communication.** Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Schmuhl, R. 1984. **The Responsibility of Journalism.** Indiana: University of Notre Dame Press.
- Schramm, W. 1973. **Channel and Audiences in Handbook of Communication.** Chicago: Rand McNally College Publishing Company.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

ศ.ดร.กิตติชัย วัฒนานิก	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.พหล ศักดิ์คะหัตน์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ศ.ดร.มนัส สุวรรณ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง	มหาวิทยาลัยบูรพา
ศ.ดร.อารี วิบูลย์พงษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	มหาวิทยาลัยบูรพา
ศ.อำนวยการ ขนันทไทย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.โกสุม สายใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ศ.ดร.สายสมร ล้ายอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
รศ.ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.กรรณิกา เจริญชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.วิบูลย์ รัตนพานนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ทพ.ดร.สุรสิงห์ วัชรรัตน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
รศ.ดร.สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ดร.นพ.พูนสิน สีสัพทกุล	โรงพยาบาลสารภี
รศ.ดร.ธนศ ศรีวิชัยลำพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.บุรรัตน์ สิทธิพงศ์	โรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์
รศ.ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รศ.เทพาย พงษ์เพียรจันทร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.วรรณณี สันติกุล	Hong Kong Polytech University
รศ.ดร.ธวัชชัย รัตน์ชเลศ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Professor Andreas Zins	Vienna University
อ.ดร.ธนะชัย พันธุ์เกษมสุข	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.บุษบา สิทธิการ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
อ.ดร.วรรณพร ทะพิงค์แก	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.โกศล มีคุณ	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
รศ.ดร.พัชรินทร์ ระเบียบ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.วรรณภา ศิลปอาษา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
รศ.ธีรภัทร วรรณฤมล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ร.ท.หญิง ดร.เกศศิริ เจริญวิศาล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่
รศ.ดร.รวี ลงกานี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.ชิตชล ผลารักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.ดนุตา จามจุรี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ธนกร ช้างน้อย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.สนิท สัตโยภาส	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ศุภกฤษ เมธีโกคพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.ปรีชา เจริญเจริญ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.พวงพยอม ชิดทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.ปฐมมาวดี จงรักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.กมลณัฐ พลวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.พนม ภูณาวงค์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.สินธุ์ สโรบล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	อ.ดร.จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ดร.นิวุฒิ หวังชัย	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ผศ.รศ.ภาณุ เมธีโกคพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นวารสารเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่มีเป้าหมายและขอบเขต (Aim and Scope) ของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการศึกษา ที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม ชุมชนและท้องถิ่น และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหา และแนวทางแก้ไขของชุมชน และท้องถิ่น โดยมีองค์ประกอบทางด้านการวิจัยที่บ่งชี้สภาพการเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่ ชุมชนและสังคม เป็นงานวิจัยที่มีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับของสังคม และงานวิจัยที่ใช้องค์ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น หรือสามารถคาดการณ์ ประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง และเสนอแนวทางการพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่นให้ยั่งยืน

รูปแบบของวารสาร

- กำหนดออก ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม - มีนาคม ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน - กันยายน
- บทความที่ตีพิมพ์ต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านต่อบทความ

รูปแบบการเขียนบทความ/บทความวิจัย

กองบรรณาธิการได้กำหนดระเบียบการส่งต้นฉบับไว้ให้ผู้เขียนยึดเป็นแนวทางในการส่งต้นฉบับสำหรับการตีพิมพ์ลง “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่” และกองบรรณาธิการสามารถตรวจสอบต้นฉบับก่อนการตีพิมพ์ เพื่อให้วารสารมีคุณภาพสามารถนำไปใช้อ้างอิงได้ โดยวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ.2556-มีนาคม พ.ศ.2557 จะเป็นวารสารเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม โดยการกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Aims & Scope) ที่จะตีพิมพ์เป็นบทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการศึกษา ที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน โดยเนื้อหาของบทความควรจะนำเสนอให้เห็นถึงประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ในบทนำ ที่มาของปัญหา)
- การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย (มีผู้เข้าร่วมเป็นภาคเอกชนหรือตัวแทนชุมชน)
- กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (วิธีการทดลอง บทสรุปเชิงเสนอแนะ)
- ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น (ทฤษฎีและกรอบแนวคิด)
- การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว (ข้อเสนอแนะหลังบทสรุป)
- การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เป็น Outcome ของงาน พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์

และ Citation)

- แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป (เป็น Outcome ของงาน พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์ และ Citation)

โดยการเตรียมต้นฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการพิมพ์

1. ตัวอักษร : Angsana New ชื่อบทความใช้ตัวขนาด 20 ตัวหนา ชื่อผู้เขียนและหัวข้อหลักใช้ตัวอักษรขนาด 18 ตัวหนา เนื้อเรื่องใช้ตัวอักษร 16 ตัวปกติ
2. การตั้งหน้ากระดาษ : บนและซ้าย ขนาด 1.5 นิ้ว ล่างและขวา ขนาด 1 นิ้ว
3. ความยาวของเนื้อหา : ไม่เกิน 15 หน้า รวมตารางรูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

การเรียงลำดับเนื้อหา (บทความวิจัย)

1. **ชื่อเรื่อง (Title)** : ใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษเฉพาะตัวอักษรแรกของชื่อเรื่องเท่านั้นที่ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ (capital letter) นอกนั้นใช้ตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะ
2. **ชื่อผู้วิจัย** : เฉพาะผู้วิจัยหลักให้พิมพ์ด้วยตัวหนา โดยระบุสถานที่ทำงานและอีเมล
3. **บทคัดย่อ (Abstract)** : (ภาษาไทยก่อนและตามด้วยภาษาอังกฤษ) เป็นการสรุปสาระสำคัญ ประเภทวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัยที่กระชับและชัดเจน ระบุตัวเลขสถิติที่สำคัญ ใช้ภาษารัดกุมเป็นประโยคสมบูรณ์และเป็นร้อยแก้ว ไม่แบ่งเป็นข้อๆ โดยบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่ควรเกิน 1 หน้ากระดาษขนาด A4 และให้ระบุคำสำคัญ (keywords) ไว้ท้ายบทคัดย่อในแต่ละภาษาด้วย
4. **บทนำ (Introduction)** : ให้เขียนอธิบายปัญหา วัตถุประสงค์ และการตรวจสอบเอกสาร
5. **ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)** : อธิบายถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองและอธิบายวิธีการศึกษาทดลอง
6. **ผลการวิจัยและการอภิปราย (Results and Discussions)** : การเขียนเสนอผลการศึกษาค้นคว้าและแสดงการวิจัยถึงผลที่ชัดเจน หากมีตาราง กราฟ หรือรูปภาพให้มีเนื้อหาหรือวิธีการอธิบายประกอบ และการเขียนอภิปรายผลการวิจัย เป็นการชี้แจงผลการวิจัยว่าตรงตามวัตถุประสงค์ สมมติฐานของการวิจัย สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้อื่นที่มีอยู่ก่อนหรือไม่ อย่างไร ด้วยเหตุผลใด เปรียบเทียบหรือตีความเพื่อเน้นความสำคัญของงานและสรุปให้เข้าใจง่ายที่สุด
7. **บทสรุปและข้อเสนอแนะ (Conclusion and Suggestions)** : ให้เขียนสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัยว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยเน้นถึงปัญหาหรือข้อโต้แย้งในสาระสำคัญ ตลอดจนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
8. **กิตติกรรมประกาศหรือคำขอบคุณ (Acknowledgement)** : อาจจะมีหรือไม่ก็ได้ โดยเป็นการแสดงความขอบคุณผู้ช่วยเหลือในงานวิจัยแต่ไม่ได้เป็นผู้ร่วมในงานวิจัย
9. **การอ้างอิงแบบแทรกปนไปกับเนื้อหา** : เนื้อหาบทความใช้ระบบการอ้างอิงแบบ นามและปี (ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์) ตัวอย่างลมุล รัตตากร (2529) ได้กำหนดคุณสมบัติของ.....
10. **บรรณานุกรม** การเขียนบรรณานุกรมให้เรียงเอกสารที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดตามลำดับอักษรตัวแรกของรายการที่อ้างอิง โดยเรียงลำดับแบบพจนานุกรม และให้เรียงภาษาไทยขึ้นก่อนภาษาอังกฤษ มีรูปแบบการเขียน ดังนี้

10.1 หนังสือ

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

สีลาภรณ์ บัวสาย. 2549. เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

Courtney, T. K. 1965. Physical Fitness and Dynamic Health. New York: McGraw-Hill Inc.

10.2 วารสาร

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร (ชื่อเต็มหรือย่อก็ได้). ปีที่ (ฉบับที่) : เลขหน้าเริ่มต้น-เลขหน้าสิ้นสุด

ไพฑูรย์ สีนารัตน์. 2531. การปฏิรูปหลักสูตรมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่กำลังพัฒนา. **อุดมศึกษา**. 13 (34): 14-20.

Elmastas, M., O. Isildak, I. Turkekal and N. Temar. 2007. Determination of antioxidant activity and antioxidant compounds in wild edible mushroom. **Food Composition and analysis**. 20: 337-345

10.3 วิทยานิพนธ์

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ. ระดับวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ. สถาบันการศึกษา. เมืองที่พิมพ์. จำนวนหน้า

ยุริพรรณ แสนใจยา. 2545. แนวทางการพัฒนาไรชาสุวิหห์ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงรายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 108 หน้า

10.4 เอกสารวิชาการอื่นๆ

ชื่อ สกุล ผู้เขียนหรือหน่วยงาน. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ. ประเภทของเอกสาร. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดพิมพ์. สถานที่พิมพ์.

คณะกรรมการอำนวยการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย. 2549. คู่มือคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพมหานคร

10.5 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่อง. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: ชื่อ website (วัน เดือน ปี ที่สืบค้นข้อมูล)

วิจารณ์ พานิช. 2554. วิชาการรับใช้สังคม. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล : <http://www.gotoknow.org/posts/440436> (27 เมษายน 2556)

10.6 รูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษในเนื้อเรื่องภาษาไทย

- ชื่อวิทยาศาสตร์ คำขึ้นต้นให้ใช้อักษรตัวใหญ่ และใช้ตัวอักษรเอียง เช่น *Uglena acus*
- ชื่อเฉพาะให้ขึ้นต้นด้วยตัวใหญ่ทุกคำ เช่น *Berdmann, Lemmermann*
- ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกวงเล็บให้ใช้ตัวเล็ก เช่น *random complete block design*
- ตัวย่อให้ใช้อักษรตัวใหญ่ทั้งหมด และควรมีคำเต็มบอกไว้ในการใช้ครั้งแรก เช่น (*random complete block design, RCBD*)

11. การส่งต้นฉบับ ผู้เขียนส่งต้นฉบับที่พิมพ์ตามข้อกำหนดของรูปแบบวารสาร จำนวน 3 ชุด พร้อมแผ่น CD บันทึกข้อมูล ส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนมาที่กองบรรณาธิการ “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่”

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

และเว็บไซต์ <http://www.research.cmru.ac.th>

12. การอ่านประเมินบทความต้นฉบับ ต้นฉบับจะต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จากภายนอกมหาวิทยาลัยในสาขาวิชานั้นๆ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาจะเป็นผู้สรรหา เพื่อรับการประเมิน กรณีมีการแก้ไข สถาบันวิจัยและพัฒนาจะส่งผลการอ่านประเมินคืนผู้เขียนให้เพิ่มเติม แก้ไข หรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่แล้วแต่กรณี

13. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ใน “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่” ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

14. ความรับผิดชอบ เนื้อหาบทความที่ปรากฏในวารสารเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน ทั้งนี้ไม่รวมความผิดพลาดอันเกิดจากเทคนิคการพิมพ์

หมายเหตุ

1. ขอให้ท่านผู้ส่งบทความทุกท่านทำหนังสือแนบส่ง พร้อมทั้งระบุชื่อ-สกุล หมายเลขโทรศัพท์ และ E-mail ลงในหนังสือแนบด้วยโดยทางกองบรรณาธิการวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ จะได้ติดต่อกลับไป เพื่อแจ้งผลการพิจารณา

2. ในกรณีเป็นบทความที่ส่งมาจากบุคคลภายนอก จะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการประเมิน และกลั่นกรองบทความจำนวน 3,000 บาท